

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 659/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresnej prokuratúry Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pn 6/24/2207 a jej rozhodnutiu z 28. júna 2024 a postupu Krajskej prokuratúry v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kn 101/23/2200 a jej rozhodnutiu z 20. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 20. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 1 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 12“) a základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a rozhodnutiami v záhlaví označených porušovateľov. Navrhuje priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 59 000 eur (za 59 návštev), ktoré mu sú uvedení porušovatelia povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne. Žiada o ustanovenie právneho zástupcu vzhľadom na finančnú neschopnosť, resp. hmotnú núdzu zapríčinenú uložením trestu prepadnutia majetku v kumulácii s výkonom väzby a trestu odňatia slobody.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol väzobne stíhaný od 6. marca 2017 do 7. júla 2021, keď bol právoplatne odsúdený za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a iné trestné činy, za čo mu bol

uložený trest odňatia slobody na doživotie. Následne na podklade rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Krátky proti Slovenskej republike č. 35025/20 z 15. februára 2024 Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní o dovolaní sťažovateľa rozsudkom z 28. februára 2024 zrušil uznesenie najvyššieho súdu zo 7. júla 2021, ako aj odsudzujúci rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 25. septembra 2020 a prikázal trestnú vec sťažovateľa na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Najvyšší súd zároveň vzal sťažovateľa do väzby uznesením z 28. februára 2024. Sťažovateľ vykonával väzbu prevažne v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov (ďalej len „ústav Leopoldov“).

3. Podaním z 8. novembra 2023 sa sťažovateľ domáhal preskúmania zachovania zákonnosti v ústave Leopoldov v súvislosti s dlhodobým uplatňovaním represívnych opatrení spočívajúcich v obmedzovaní kontaktu s rodinnými príslušníkmi a priateľmi, presnejšie išlo o obmedzovanie prijímania návštev s priamym kontaktom v rozsahu 7 rokov. Podnet bol vybavený záznamom o prešetrení sťažnosti ústavu Leopoldov č. UVTOSaUVV-00479/13-LO-2024-3 z 15. februára 2024 takto: (i) v časti podľa § 65de ods. 1 písm. b) zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ZVJS“) odložením (pretože od namietaných udalostí do doručenia podania krajskej prokuratúre uplynulo viac ako 6 mesiacov), (ii) v časti podľa § 65dj ods. 1 zákona o ZVJS vyhodnotením ako neopodstatnený pre nezistenie porušenia práva alebo právom chráneného záujmu sťažovateľa konaním alebo opomenutím takéhoto konania príslušníkmi ústavu Leopoldov a (iii) vo zvyšných dvoch častiach kritizujúcich normatívnu reguláciu podľa § 65da ods. 2 zákona o ZVJS konštatovaním, že nespĺňa stanovené náležitosti pre nepoukazovanie na konkrétne nedostatky v činnosti alebo nečinnosti príslušníkov ústavu Leopoldov a súčasne tieto časti podania majú podľa § 65da ods. 3 zákona o ZVJS charakter vyjadrenia názorov a domnienok sťažovateľa ku kvalite právnej úpravy, jej absencie v niektorých smeroch, resp. jej diskriminačného charakteru.

4. Podaním z 26. februára 2024 sťažovateľ požiadal o prešetrenie vybavenia sťažnosti. Toto podanie vybavilo Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže záznamom o prešetrení vybavenia sťažnosti č. GR ZVJS-02338/12-2024-2 z 19. marca 2024, v ktorom uviedlo, že ústav Leopoldov (i) postupoval v súlade so zákonom o ZVJS pri odložení časti sťažnosti, (ii) postupoval v súlade s právnymi predpismi pri hodnotení časti sťažnosti ako neopodstatnenej, (iii) postupoval v súlade so zákonom pri vyhodnotení ostatných častí podania sťažovateľa, ktoré nie sú sťažnosťou.

5. Sťažovateľ potom na rovnakom skutkovom základe adresoval podanie z 2. apríla 2024 krajskej prokuratúre, ktoré bolo upovedomením okresnej prokuratúry č. k. 3 Pn 6/24/2207-4 z 28. júna 2024 vyhodnotené ako nedôvodný podnet nemajúci relevanciu vo vzťahu k prijatiu akýchkoľvek opatrení na nápravu, resp. neopakovaní sa podobných situácií, keďže nemožno konštatovať, že by ústav Leopoldov porušil akékoľvek všeobecne záväzné právne predpisy pri vybavovaní žiadostí sťažovateľa o realizáciu návštev s priamym kontaktom. Opakovaný podnet sťažovateľa z 15. júla 2024 vybavila krajská prokuratúra upovedomením sp. zn. 3 Kn 101/23/2200 z 20. augusta 2024 o odložení podania ako nedôvodného.

6. Krajská prokuratúra konštatovala, že neidentifikovala žiadne porušenie zákona v danom konaní a vyzdvihla argumentačne presvedčivé a zrozumiteľné odôvodnenie upovedomenia okresnej prokuratúry. Uviedla, že na osoby vo výkone trestu odňatia slobody sa vzťahuje zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu“) a vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody, v znení neskorších predpisov (ďalej len „poriadok výkonu trestu“) a na osoby vo výkone väzby zákon č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone väzby“) a vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 437/2006 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu väzby, v znení neskorších predpisov, ako aj ústavný poriadok pre obvinených v ústave. Zdôraznila, že žiadne ustanovenie v rozhodnom čase platného zákona, ústavy či dohovoru neukladalo orgánom štátu umožniť osobám obvineným či odsúdeným návštevy len s priamym kontaktom. Právna úprava predpokladala najmä pre osoby vo väzbe bezkontaktné návštevy (v upovedomení okresnej prokuratúry boli uvedené ustanovenia, ktorými sa ústav Leopoldov riadil, tam uvedené konštatovania sú správne a krajská prokuratúra sa s nimi stotožnila).

7. Krajská prokuratúra dala do pozornosti § 19 ods. 3 zákona o výkone väzby v znení účinnom do 31. decembra 2022, podľa ktorého návšteva sa vykoná v miestnosti ústavu na to určenej bez priameho kontaktu medzi obvineným a návštevou a za prítomnosti príslušníka zboru. V zmysle § 24 ods. 4 zákona o výkone trestu návšteva odsúdeného v ústave s maximálnym stupňom stráženia sa vykonáva spravidla bez priameho kontaktu. Riaditeľ ústavu môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, či sa návšteva vykoná s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu. Sťažovateľ vykonával väzbu a následne trest na doživotie za obzvlášť závažnú trestnú činnosť, je tak nevyhnutné vziať do úvahy aj bezpečnostné hľadisko pre všetky osoby vrátane osôb zúčastňujúcich sa návštev. Až plynutím času je možné ustáliť, či hrozba a riziko plynúce z osoby sťažovateľa (reálnosť hrozby vyplývala zo závažnosti stíhanej trestnej činnosti) pominuli alebo sa oslabili. Zároveň neboli identifikované žiadne mimoriadne odôvodnené prípady svedčiace pre umožnenie kontaktnej návštevy, preto bolo konanie riaditeľa zákonné a vecne správne. Nad rámec krajská prokuratúra poznamenala, že dĺžka bezpečnostného rizika a s ním spojených obmedzení je závislá od stupňa narušenia a nebezpečnosti páchatel'a, čo v prípade sťažovateľa zodpovedalo dobe uvedených obmedzení, ktoré tak považuje za proporcionálne.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Vo vzťahu k námietkam porušenia práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vec nebola dôkladne vyšetrená. Upovedomenia okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry sú neodôvodnené, svojvoľné a arbitrárne. Závery dozoru nie sú založené na dôkladnej, objektívnej a nestrannej analýze skutočností vyplývajúcich z podnetu sťažovateľa z 2. apríla 2024. Tieto nedostatky prieskumu podryvajú jeho schopnosť zistiť okolnosti prípadu a vytvárajú rozpor s požadovanou mierou efektívnosti. Neobsahujú odôvodnenie, z ktorého by sa sťažovateľ dozvedel, na základe akých záverov prokurátori dospeli k meritórnym rozhodnutiam. Okresná prokuratúra zjavne deformačným spôsobom vyložila nález č. k. III. ÚS 242/2023-80 z 31. októbra 2023, keď pozoruhodne konštatuje, že sťažovateľ počas výkonu väzby nemal povolené vykonať ani jednu kontaktnú návštevu. Krajská prokuratúra sa s touto námietkou odmietla vysporiadať. Neposkytnutie odpovede a nevysporiadanie sa s príslušnou judikatúrou ESĽP uvedenou v podnete z 2. apríla 2024 znamená porušenie práva na inú právnu ochranu.

9. K porušeniu práv podľa čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 ústavy a podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru sťažovateľ uvádza, že počas výkonu väzby v trvaní 4 rokov a 4 mesiacov bol svojvoľne obmedzený prijímať návštevu blízkych osôb (otec, matka, brat, družka) priamym kontaktom. Uvádza dátumy 43 návštev v rokoch 2017 až 2021, ktoré mu boli umožnené iba bezkontaktným spôsobom. Počas výkonu trestu v rokoch 2021 až 2023 bol sťažovateľ tiež obmedzený prijímať návštevu blízkych osôb priamym kontaktom (16 návštev) s výnimkou 6 prípadov, keď mu bolo umožnené prijať návštevu priamym kontaktom (z toho jedna návšteva inej ako blízkej osoby). Z nálezu sp. zn. III. ÚS 242/2023 z 31. októbra 2023 vyplýva, že priamym kontaktom možno nazvať len kontakt bez akejkoľvek fyzickej prekážky. Potom realizácia návštev, ktorá neumožňuje takýto kontakt, je v rozpore so zákonom o výkone trestu, a preto porušuje označené práva sťažovateľa. Zásah do práv sťažovateľa podľa čl. 8 dohovoru ústavom Leopoldov v súvislosti s nepovolením návštevy priamym kontaktom počas výkonu trestu nebol nevyhnutný v demokratickej spoločnosti a nesledoval žiadny legitímny cieľ. Ústav Leopoldov a Slovenská republika nerešpektujú európske väzenské pravidlá, odporúčania CPT, ako ani ustálenú judikatúru dohovoru.

10. Sťažovateľ nebol zapojený do rozhodovacieho procesu o zásahu do práv podľa čl. 8 dohovoru v miere postačujúcej na ochranu jeho práv, ide o absenciu kvality zákona. Rozhodnutie väzenských orgánov o takomto zásahu nebolo sťažovateľovi doručené ani na jeho žiadosť, zákon to nevyžadoval. V prípade sťažovateľa absentuje zákonná úprava, ktorá by poskytla primerané informácie o okolnostiach a podmienkach, za ktorých sa väzenské orgány môžu uchýliť k napadnutým rozhodnutiam. Vnútroštátne právo neposkytlo sťažovateľovi žiadnu právnu ochranu proti svojvoľnému zasahovaniu orgánov verejnej moci do práv zaručených dohovorom, dokonca nevyžadovalo od nich, aby prijali formálne rozhodnutia, proti ktorým by sa bolo možné odvolať, a aby svoje rozhodnutia odôvodnili. Za takmer 7 rokov obmedzenia osobnej slobody boli takmer všetky návštevy vykonané bez priameho kontaktu bez akéhokoľvek relevantného odôvodnenia rozhodnutia. Takého zaobchádzanie je v rozpore s potrebou reintegrácie a rehabilitácie väznených osôb, možno ho vnímať ako formu represie. Je v rozpore so zásadami právneho štátu, ak zákon priznáva väzenským orgánom prakticky neobmedzenú moc spočívajúcu v ich voľnej úvahe pri rozhodovaní, ktorým sa zasahuje do práv podľa čl. 8 dohovoru, v dôsledku čoho môžu zneužívať svoju právomoc na nelegitímne ciele, ako to plyní z daného prípadu.

11. Skutočnosť, že podľa novelizovaného zákona o výkone väzby s účinnosťou od 1. januára 2023 sú všetky obvinené osoby obligatórne oprávnené realizovať kontaktnú návštevu s rodinou a priateľmi, dokrešľuje, že namietaný zásah do práv sťažovateľa nemal nikdy opodstatnenie v konkrétnych skutočnostiach. Išlo len o zásah na základe zákona, ktorý odporoval princípom dohovoru. Predmetné zásahy do práva na súkromný a rodinný život preto nespĺňajú kritériá legality, legitimacy a proporcionality.

12. K porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 14 dohovoru a čl. 1 protokolu č. 12 v spojení s čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru sťažovateľ pri výkone väzby namieta, že nepovolením návštevy priamym kontaktom blízkych osôb boli jeho práva obmedzené v širšej miere ako práva odsúdených osôb vykonávajúcich trest odňatia slobody zaradených v ústave s minimálnym a so stredným stupňom stráženia, kde sa návšteva vykonáva spravidla priamym kontaktom. Sťažovateľ tak nemal za obdobie 4 rokov a 4 mesiacov umožnené vykonať ani jednu návštevu priamym kontaktom bez objektívneho a rozumného odôvodnenia, preto bol porušený zákaz diskriminácie. V súvislosti s výkonom neskôr uloženého trestu odňatia slobody na doživotie

sťažovateľ namieta, že podľa § 24 ods. 4 a § 79 ods. 3 zákona o výkone trestu sa návšteva osôb zaradených v ústave s maximálnym stupňom stráženia vykonáva spravidla bez priameho kontaktu, pričom návšteva odsúdených osôb zaradených v ústave s minimálnym a so stredným stupňom stráženia sa vykoná spravidla priamym kontaktom. Samotná dikcia zákona tak spôsobuje diskriminačné zaobchádzanie, keď bez objektívnej a rozumnej špecifikácie dôvodov vytvára selekciu odsúdených osôb pre vykonávanie návštev priamym a bez priameho kontaktu iba na základe zaradenia osoby do stupňa stráženia vo výkone trestu. Ide o rozpor daných ustanovení s dohovorom, preto došlo k porušeniu zákazu diskriminácie. K jeho porušeniu došlo tiež z dôvodu, že v ostatných krajinách Európskej únie (Nemecko, Rakúsko) sa s odsúdenými zaobchádza ako s bežnou väzenskou populáciou, nie sú systematicky a bezdôvodne podrobovaní takým opatreniam ako sťažovateľ.

13. K porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru v spojení s ostatnými už označenými právami došlo, pretože sťažovateľ nemal žiadny opravný prostriedok, ktorý by mu umožnil poskytnúť primeranú nápravu vo vzťahu k už uvedeným námietkam. Podnet a opakovaný podnet vyhodnotili okresná prokuratúra a krajská prokuratúra ako nedôvodné, svoj prieskum však zamerali na otázky zákonnosti v užšom zmysle slova. Na konkrétne argumenty sťažovateľa nedali žiadnu odpoveď, neposúdili ich teda v intenciách dohovoru. Prokurátor navyše nemá právomoc poskytnúť nápravu kompenzačného charakteru. Podnet a opakovaný podnet preto nemožno považovať za účinné opravné prostriedky, ktoré by umožnili poskytnúť primeranú preventívnu a kompenzačnú nápravu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní ústavný súd potom preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd pred tým, ako sa začal zaoberať podstatou ústavnej sťažnosti, skúmal, do akej miery nedostatok právneho zastúpenia bráni jej vecnému posúdeniu. Hoci podanie sťažovateľa v tomto aspekte (zastúpenie advokátom) nespĺňa náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, napriek tomu z podania sťažovateľa vyplýva, že jeho podstatou je namietané porušenie ním označených článkov ústavy a dohovoru napadnutým postupom a upovedomením okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry, čo sa týka podmienok jeho väzby a výkonu trestu odňatia slobody v ústave Leopoldov. Uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), ústavný súd, vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024), pretože bol schopný posúdiť opodstatnenosť sťažovateľových námietok a následne aj vyhodnotiť, či sú v danom prípade splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu pre sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom.

III.1. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 protokolu č. 12:

16. V prípade namietaného porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje na to, že tento článok sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom, a vecne sa nevzťahuje na podmienky výkonu väzby a výkonu trestu. Pri práve podľa čl. 1 protokolu č. 12 ústavný súd dodáva, že uvedený protokol nebol *ratifikovaný*, preto nevstúpil do platnosti vo vzťahu k Slovenskej republike, a tak nie je aplikovateľný. Z uvedeného dôvodu pri meritórnom posúdení tejto časti sťažnosti by prichádzalo do úvahy jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

III.2. K namietanému porušeniu práv postupom a upovedomením okresnej prokuratúry:

17. Ústavný súd pripomína princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať jeho ústavnou sťažnosťou, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom, resp. iným orgánom verejnej moci prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Zmysel a účel uvedeného princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú.

18. Sťažovateľ disponoval v zmysle § 36 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) opravným prostriedkom (opakovaným podnetom), ktorý aj využil. Poskytnutie ochrany v prípade potenciálneho porušenia dotknutých práv v danom prípade spadalo do právomoci inštančne nadriadeného orgánu, teda krajskej prokuratúry, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. To predstavuje dôvod neprípustnosti tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde a dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu práv postupom a upovedomením krajskej prokuratúry:

19. Rozhodovacia prax ústavného súdu vychádza z predpokladu, že odôvodnenia na seba procesne nadväzujúcich aktov aplikácie práva orgánov verejnej moci nemožno posudzovať izolovane (m. m. napr. III. ÚS 808/2016, III. ÚS 543/2022, IV. ÚS 372/08), pretože konania, z ktorých predmetné verejno-mocenské akty vzišli, tvoria z hľadiska predmetu jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania aktov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného právno-aplikačného procesu (m. m. napr. III. ÚS 489/2021, IV. ÚS 350/09). Vzhľadom na uvedené argumentačné línie a obsahovú spätosť upovedomení okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry pristúpil ústavný súd k ich zhodnoteniu v celistvosti. Ústavný súd zohľadnil rovnako skutočnosť, že im predchádzali záznamy ústavu Leopoldov a generálneho riaditeľstva.

III.3.1. K porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

20. Pri označenom základnom práve na inú právnu ochranu ústavný súd identifikoval námietku o nedostatočnom, arbitrárnom a svojvoľnom odôvodnení. Sťažovateľ upriamuje pozornosť na dva okruhy námietok. Krajská prokuratúra vo svojom upovedomení odkazovala na upovedomenie okresnej prokuratúry, ústavný súd preto obidve upovedomenia posudzoval vo vzájomnej súvislosti. Na sťažovateľove námietky o vyložení záverov nálezu č. k. III. ÚS 242/2023-80 z 31. októbra 2023 deformačným spôsobom odpovedala okresná prokuratúra výslovne konštatovaním, že v tomto rozhodnutí ústavný súd posudzoval spôsob zabezpečovania návštev s priamym kontaktom v príslušnom zariadení, v ktorom sa vykonáva trest odňatia slobody. Upriamovala pozornosť aj na nemožnosť izolovaného vnímania tohto rozhodnutia, ako aj na to, že sa ústavný súd zaoberal odlišnými skutočnosťami, než na ktoré poukazuje sťažovateľ vo svojom podaní. Ústavný súd pri takomto odôvodnení nepovažoval závery krajskej prokuratúry za prejav svojvôle či arbitrárnosti, navyše keď sa uvedená vec týkala spôsobu vykonávania návštev s priamym kontaktom odsúdeného zaradeného na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 11 rokov v ústave so stredným stupňom strázenia. Sťažovateľova námietka o zjavne deformačnom spôsobe výkladu je bez ďalšieho nedôvodná, s priblíženým záverom okresnej prokuratúry nevedie žiadnu polemiku.

21. Pokiaľ ide o druhú námietku o argumentácii prípadmi ESLP, sťažovateľ v ústavnej sťažnosti iba odkazoval na obsah jeho podnetu z 2. apríla 2024 bez bližšieho ozrejmenia argumentov či prípadov ESLP a ich relevancie pre jeho vec. Napriek takémuto nedostatočnému uvedeniu dôvodov ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia upovedomenia krajskej prokuratúry zistil, že vskutku neobsahovalo bližšie odpovede na všetky sťažovateľom uvedené rozsudky. Krajská prokuratúra v tomto smere odkazovala na Európsky dohovor na zabránenie mučenia a neľudského a ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, čo dala do kontextu s neexistenciou povinnosti podľa v rozhodnom čase platného zákona, ústavy a dohovoru adresovanej orgánom štátu, aby umožnili obvineným či odsúdeným návštevy len s priamym kontaktom. V odkazovanom upovedomení okresnej prokuratúry je rovnako priblížená relevantná právna úprava, ktorá nepredpokladala pre osoby umiestnené vo väzbe zásadne bezkontaktné návštevy v štandardnom režime väzby. Okresná prokuratúra tiež uviedla, že na schválenie návštevy formou priameho kontaktu nebol v posudzovanom období podľa § 19 ods. 3 zákona o výkone väzby nárok a povoľovanie záviselo od príslušných noriem s prihliadnutím na konkrétny oddiel a režim zaradenia obvineného, ako aj na jeho správanie počas výkonu väzby. Okresná prokuratúra uviedla, že preskúmala aj jedinú predloženú žiadosť o návštevu s priamym kontaktom z uvedeného obdobia (ostatné vzhľadom na uplynutie doby archivácie absentovali) spolu so stanoviskom príslušného samostatného referenta režimu, ktoré jasne a zrozumiteľne zachytáva skutočnosť, pre ktorú nebola odporúčaná návšteva s priamym kontaktom, ako aj postoj vedúceho oddelenia preventívno-bezpečnostnej služby k žiadosti, na ktorých podklade riaditeľ ústavu Leopoldov pristúpil k rozhodnutiu. Podľa okresnej prokuratúry riaditeľ ústavu Leopoldov rozhodoval v zmysle zákonných kompetencií a v tomto smere nezistil nedostatky.

22. K obdobiu od 7. júna 2021 okresná prokuratúra uviedla, že sťažovateľ prijal návštevy v ním uvedených dňoch a boli realizované aj návštevy s priamym kontaktom (14. 10. 2021, 23. 9. 2022, 20. 1. 2023, 1. 4. 2023, 5. 8. 2023, 2. 12. 2023 a 19. 1. 2024). Po uvedení právneho základu upravujúceho realizáciu práva na prijímanie návštev vo výkone trestu odňatia slobody okresná

prokuratúra na podklade § 24 ods. 4 zákona o výkone trestu vyvodila, že pravidlá na vykonanie návštev sa diferencujú podľa stupňa stráženia ústavu, do ktorého je odsúdený zaradený. Pri odsúdených zaradených do ústavu s maximálnym stupňom stráženia návštevy prebiehajú bezkontaktnou formou, riaditeľ ústavu však môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, že sa návšteva vykoná inak, ako je primárne určené. Schválenie návštevy formou priameho kontaktu nie je nárokom, ale povoľuje sa v závislosti od podmienok stanovených normami a s prihliadnutím na stupeň stráženia a skupinu diferenciácie, ako aj na správanie odsúdeného. Okresná prokuratúra po preskúmaní žiadostí sťažovateľa o návštevu s priamym kontaktom (poskytnutých jej za rok 2023) vrátane stanovísk pedagóga k nim zistila, že jasne obsahujú skutočnosti, pre ktoré návšteva s priamym kontaktom bola, resp. nebola odporúčaná. Stanoviská obsahujú aj postoj vedúceho oddelenia výkonu trestu a vedúceho oddelenia preventívno-bezpečnostnej služby k žiadostiam. Na uvedenom podklade rozhodoval riaditeľ ústavu Leopoldov v zmysle zákonných kompetencií a v tomto smere okresná prokuratúra nezistila nedostatky.

23. Okresná prokuratúra v záverečnej časti svojho upovedomenia v reakcii na námietky sťažovateľa k porušeniu čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 dohovoru (samostatne aj v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 14 dohovoru a čl. 1 protokolu č. 12) odkazovala na všeobecnosť podania sťažovateľa, na nepoukazovanie na konkrétne nedostatky, ktorých eliminácia by bola v pôsobnosti ústavu Leopoldov, generálneho riaditeľstva či dozorového prokurátora, a na náležité odôvodnenie záznamu ústavu Leopoldov a generálneho riaditeľstva. V časti námietok o nedostatočnej, resp. nekvalitnej právnej úprave výkonu väzby a trestu odňatia slobody okresná prokuratúra postúpila podanie k ďalšej potrebe legislatívnym odborom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

24. Vzhľadom na tieto odpovede na sťažovateľove námietky považuje ústavný súd upovedomenie krajskej prokuratúry z hľadiska dostatočnosti odôvodnenia za ústavne udržateľné, aj keď nedáva odpovede na úplne všetky detaily uvedené v rozsiahlych podaniach sťažovateľa. V spojení s upovedomením okresnej prokuratúry obsahujú však v ústavne prijateľnom rozsahu odpovede na podstatné otázky, ktoré boli predmetom rozhodovania o podnetoch sťažovateľa z 2. apríla 2024 a z 15. júla 2024, resp. predchádzajúcich sťažností. V rozsahu uvedenom v upovedomeniach prokuratúr (ako aj predchádzajúcich záznamov ústavu Leopoldov a generálneho riaditeľstva) preto ústavný súd považoval odpovede na argumenty sťažovateľa za akceptovateľné pre vyhovie požiadavke na poskytnutie inej právnej ochrany. Neprevzatie všetkých argumentov sťažovateľa do obsahu upovedomenia prokuratúr, resp. neuvedenie jeho argumentov vo väčšom rozsahu nie je nedostatok spôsobujúci ústavnú neudržateľnosť postupu krajskej prokuratúry.

25. Ústavný súd v nosných záveroch nezistil známky sťažovateľom tvrdenej nedostatočnosti odôvodnenia, pretože tým nedošlo k odmietnutiu uplatnenia zákonom priznaných právomocí bez uvedenia konkrétneho dôvodu či k prijatiu neudržateľného záveru, ktorý by zjavne nevyplýval zo spisu. V zmysle judikatúry ústavného súdu (m. m. napr. I. ÚS 136/2024, II. ÚS 429/2024) je prípustné, ak sa nadriadený orgán stotožní s dôvodmi uvedenými v individuálnom právnom akte inštančne subordinovanej verejnomočenskej štruktúry a v podrobnostiach na nich odkáže.

26. Závery krajskej prokuratúry v spojení s odôvodnením upovedomenia okresnej prokuratúry ústavný súd považuje za vyhovujúce požiadavkám, ktoré čl. 46 ods. 1 ústavy kladie na typ aktuálne preskúmaného konania a rozhodnutia (upovedomenia), a teda za ústavne akceptovateľné.

Je pritom potrebné pripomenúť, že na inštitút upovedomenia nemožno klásť rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry ESLP) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (I. ÚS 147/2022, I. ÚS 402/2022). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnymi názormi krajskej prokuratúry nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jej názorov a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jej právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonných predpisov krajskou prokuratúrou by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tieto natoľko odchyľili od znenia príslušných zákonných ustanovení, že by sa tým zásadne poprel ich účel a význam.

27. Na základe už uvedených záverov ústavný súd dospel k záveru, že v tejto časti je dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre neexistenciu takej príčinnej súvislosti, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o porušení čl. 46 ods. 1 ústavy, teda pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3.2. K porušeniu práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru (samostatne aj v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru):

28. ESLP opakovane zdôrazňuje, že väzni vo všeobecnosti naďalej požívajú všetky základné práva a slobody zaručené dohovorom s výnimkou práva na osobnú slobodu, pri ktorom zákonne uložený trest odňatia slobody výslovne spadá do pôsobnosti čl. 5 dohovoru [rozsudok ESLP vo veci Hirst proti Spojenému kráľovstvu (č. 2) zo 6. 10. 2005, č. 74025/01, ods. 69]. Aj keď výkon väzby a trestu odňatia slobody ako každé iné opatrenie zbavujúce osobu slobody zahŕňa rôzne obmedzenia jej práv a slobôd, táto osoba nestráca svoje práva podľa dohovoru len z dôvodu jej postavenia ako väznenej osoby vrátane práv zaručených čl. 8 dohovoru; preto musia byť obmedzenia týchto práv v každom prípade odôvodnené (Khoroshenko proti Rusku, rozsudok ESLP z 30. 6. 2015, č. 41418/04, ods. 106 a 116 – 117). Dôležitou súčasťou práva väzňov na rešpektovanie ich rodinného života je aj to, aby im príslušné orgány umožnili alebo pomohli udržiavať kontakt s ich blízkou rodinou (Khoroshenko proti Rusku, už citovaný, bod 110).

29. V zmysle čl. 8 ods. 2 dohovoru môžu štátne orgány zasahovať do práva na rešpektovanie ich súkromného a rodinného života len z dôvodov tam uvedených – t. j. len v prípade, ak je to v súlade so zákonom a zároveň je to nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom alebo zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných.

30. Článok 19 ods. 2 ústavy poskytuje ochranu nie pred akýmkoľvek zasahovaním do súkromného a rodinného života, ale len pred zásahom neoprávneným. Podľa čl. 16 ods. 1 ústavy je nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia zaručená. Aj tento článok ústavy ráta s možnosťou, že toto právo môže byť obmedzené, ale len v prípadoch ustanovených zákonom. Je zjavné, že dohovor priznáva právu na súkromný a rodinný život ochranu vo väčšom rozsahu ako ústava. Ústavnoprávna úprava chráni súkromie, iba kým ho neobmedzí zákon, avšak dohovor takéto obmedzenia navyše umožňuje iba v prípadoch výslovne určeného dôvodu legitímneho záujmu. Keďže Slovenská republika plní svoj záväzok v súlade s Viedenským dohovorom o zmluvnom práve, základné právo na súkromie priznáva ústavou podľa podmienok určených dohovorom (pozri k tomu viac

DRGONEC, J. *Ústava Slovenskej republiky. Teória a prax*. 2. prepracované a doplnené vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2019, s. 415 – 439.).

31. Obmedzenie sťažovateľa v prijímaní návštev priamym kontaktom a umožnenie návštev iba bezkontaktným spôsobom malo podľa ústavného súdu dopad na realizáciu práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života, preto je splnená podmienka existencie zásahu do práva. Pokiaľ ide o právny základ zásahu vo vzťahu k obdobiu výkonu väzby sťažovateľa v rokoch 2017 až 2021, ústavný súd uvádza, že okresná prokuratúra a krajská prokuratúra sa zaoberali námietkou sťažovateľa a odkazovali na v rozhodnom čase účinné znenie § 19 ods. 3 zákona o výkone väzby, ktoré pre výkon návštev v štandardnom režime obsahovalo výslovné pravidlo o vykonávaní návštev v miestnosti ústavu na to určenej bez priameho kontaktu medzi obvineným a návštevou. Ako už bolo uvedené, okresná prokuratúra považovala schválenie návštevy formou priameho kontaktu za nenárokové. V prípade jednej dostupnej žiadosti prokuratúra aj preskúmala rozhodovanie riaditeľa ústavu Leopoldov. Ústavný súd v uvedenom odôvodnení nezistil prítomnosť prvku svojvôle, keď prokuratúra postupovala podľa jednoznačného znenia zákona, ktorý považovala za aplikovateľný na prípad sťažovateľa, a jej závery nemožno označiť za svojvoľné ani pri konštatovaní o absencii ďalších podkladov vzhľadom na uplynulý čas od žiadostí. Ústavný súd nie je ďalšou opravnou inštanciou a nepreskúmava, či konkrétne právne či skutkové závery prokuratúry sú správne. Ústavný súd len podotýka, že v dôsledku oneskoreného namietania nedostatkov týkajúcich sa výkonu väzby bola skoršia sťažnosť záznamom ústavu Leopoldov v tejto časti odložená pre uplynutie viac ako 6 mesiacov od namietaných udalostí. Skutočnosť, že podľa zákona o výkone väzby s účinnosťou od 1. januára 2023 sú všetky obvinené osoby oprávnené realizovať kontaktnú návštevu, nijako nespochybňuje, že v prípade sťažovateľa bolo aplikované označené zákonné ustanovenie v znení účinnom v čase jednotlivých návštev.

32. Rovnako vo vzťahu k obdobiu výkonu trestu sťažovateľa v rokoch 2021 až 2023 ústavný súd uvádza, že okresná prokuratúra a krajská prokuratúra sa zaoberali námietkou sťažovateľa a odkazovali na v rozhodnom čase účinné znenie § 24 ods. 4 zákona o výkone trestu, ktoré pre výkon návštev odsúdeného v ústave s maximálnym stupňom stráženia obsahovalo výslovné pravidlo o vykonávaní návštev spravidla bez priameho kontaktu s dodatkom, že riaditeľ ústavu môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, či sa návšteva vykoná s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu. Okresná prokuratúra aj tu považovala schválenie návštevy formou priameho kontaktu za nenárokové a za závislé od ďalších podmienok (stupeň stráženia a skupina diferenciacie, správanie). V prípade dostupných žiadostí prokuratúra pristúpila aj k preskúmaniu rozhodovania riaditeľa ústavu Leopoldov. Ústavný súd ani tu nezistil prítomnosť prvku svojvôle, keď prokuratúra posudzovala postup a rozhodovanie ústavu Leopoldov podľa jednoznačného znenia zákona, ktorý považovala za aplikovateľný na prípad sťažovateľa.

33. Krajská prokuratúra a okresná prokuratúra uviedli aj okolnosti, od ktorých závisí oprávnenie riaditeľa ústavu rozhodnúť či sa návšteva odsúdeného vykoná s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu. Väčšie zapojenie sťažovateľa do takéhoto rozhodovania riaditeľa ústavu právna úprava nepredpokladá, preto súvisiaca námietka sťažovateľa neobstojí. Postúpením podnetov príslušným legislatívnym odborom okresná prokuratúra jasne naznačila, že ide o otázku *de lege ferenda*. Primárne z upovedomenia okresnej prokuratúry vyplýva, že v sťažovateľovom prípade boli vo výkone trestu individuálne posudzované jeho žiadosti o návštevu s priamym kontaktom, ku ktorým boli pre rozhodnutie riaditeľa ústavu zabezpečené podklady v podobe stanoviska

pedagóga (ktorý vypracúva program zaobchádzania), ako aj vedúcich oddelenia výkonu trestu a preventívno-bezpečnostnej služby. Krajská prokuratúra potom do úvahy zobrala okrem závažnosti trestnej činnosti, za ktorú bol sťažovateľ stíhaný a neskôr odsúdený, aj bezpečnostné hľadisko, pričom trvanie hrozby z osoby sťažovateľa považovala za možné ustáliť plynutím času. Zákonnosť a vecnú správnosť konania riaditeľa odôvodnila neidentifikovaním mimoriadnych odôvodnených prípadov pre umožnenie kontaktnej návštevy.

34. Aj keď § 24 ods. 4 zákona o výkone trestu neobsahuje kritériá pre rozhodovanie riaditeľa, ktoré okresná prokuratúra a krajská prokuratúra uviedli vo svojich upovedomeniach, jasne uviedli skutočnosti, na ktoré sa prihliada pri rozhodovaní o návšteve s priamym kontaktom (stupeň stráženia a skupina diferenciácie, správanie počas výkonu trestu, bezpečnostné hľadisko). Ústavný súd tieto kritériá nepovažuje za svojvoľné, ich použitie je rozumným spôsobom možné vyvodiť zo zákonnej úpravy. Z okresnou prokuratúrou vykonaného prieskumu vyplýva administratívny postup, ktorý predchádzal rozhodnutiam riaditeľa, ktorý nepovažoval ústavný súd za svojvoľne zasahujúci do práv sťažovateľa. Vzhľadom na povahu rozhodovania riaditeľa ústavu (v zázname ústavu Leopoldov sa uvádza, že nejde o individuálny správny akt, nepodlieha revízii v správnom konaní a ani preskúmaniu súdom, ide o rozhodovaciu právomoc súvisiacu s výkonom trestu), vzhľadom na zákonnú možnosť následného nezávislého prieskumu rozhodnutia riaditeľa zo strany prokuratúry na základe podnetu (ktorá zaručuje účinnú účasť sťažovateľa pri prieskume jeho námietok a ktorej výsledkom môže dôjsť k zrušeniu či pozastaveniu výkonu rozhodnutia ústavu), ako aj vzhľadom na samotné odpovede uvedené v upovedomeniach okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry ústavný súd považoval upovedomenie krajskej prokuratúry za ústavne prijateľné pre odôvodnenie zásahu do označených práv sťažovateľa.

35. Ústavný súd nepovažoval za dôvodnú námietku o nedostatku legitímneho cieľa pre zásah do práv sťažovateľa, keďže krajská prokuratúra jasne identifikovala dôvod verejnej bezpečnosti, resp. predchádzania zločinnosti ako cieľ sledovaný zásahom. K nevyhnutnosti zásahu v demokratickej spoločnosti ústavný súd uvádza, že ten je v okolnostiach prípadu daný rozhodnutím zákonodarcu tak, ako sa prejavil v texte aplikovaných § 19 ods. 3 zákona o výkone väzby (v znení účinnom do 31. 12. 2022) a § 24 ods. 4 zákona o výkone trestu, ktoré orgánom aplikácie práva nedávali priestor na voľný výklad, aký predkladá sťažovateľ, pretože by sa vystavili riziku porušenia zákazu podľa čl. 2 ods. 2 ústavy. Krajská prokuratúra navyše považovala za primerané, že dĺžka bezpečnostného rizika a súvisiacich obmedzení (závislá od stupňa narušenia a nebezpečnosti páchatel'a) zodpovedala dobe obmedzení. Sťažovateľ nemal vo výsledku úplne zamedzený kontakt s rodinou, pričom, ako sám uvádza, mal v období, keď sa nachádzal vo výkone trestu, povolené aj návštevy s priamym kontaktom, keď mohol vo väčšom rozsahu realizovať kontakt. Možnosť vykonania návštevy priamym kontaktom u odsúdených zaradených v ústave s maximálnym stupňom stráženia ako opatrenie zmierňujúce obmedzenia výkonu trestu odsúdených umiestnených do diferenciačnej skupiny „A“ navyše vyplýva aj z § 20 ods. 5 poriadku výkonu trestu. Z § 20 poriadku výkonu trestu ďalej vyplývajú konkrétne podmienky umiestnenia odsúdeného do tejto diferenciačnej skupiny. Ústavný súd nepovažuje za dôvodné v tomto prípade zasahovať do upovedomenia krajskej prokuratúry, ktorá preskúmala rozhodnutia riaditeľa ústavu Leopoldov bez dopustenia sa svojvôle. Je primárne otázkou patriacou do právomoci ústavu posúdiť naplnenie konkrétnych potrieb výkonu trestu odsúdeného (resp. väzby), ako aj ochrany bezpečnosti, pretože má v dispozícii prostriedky (program zaobchádzania a prostriedky zaobchádzania), ktoré

mu umožňujú priamo posúdiť individuálne potreby a riziká odsúdených v rámci ich správania a osobnosti. ESLP uznáva, že štáty disponujú širokou mierou uváženia pri stanovovaní a aplikovaní ich trestných politik. Nevylučuje v princípe, aby závažnosť trestu mohla byť aspoň do určitej miery naviazaná na druh väzenského režimu (citovaný rozsudok Khoroshenko proti Rusku, bod 132). Hoci bolo výsledné obmedzenie práva návštev automatické, nepovažoval to ústavný súd aj vzhľadom na opakované umožnenie návštev v období výkonu trestu z hľadiska intenzity za taký závažný zásah, ktorým by sa iba umocňovala trestajúca povaha väzenského režimu.

36. Vo vzťahu k námietkam smerujúcim proti postupu ústavu Leopoldov alebo všeobecne proti Slovenskej republike ústavný súd uvádza, že sťažovateľ neoznačil ústav Leopoldov za porušovateľa ani v úvodnej časti ústavnej sťažnosti, ani v jej petite, a preto túto argumentáciu považoval ústavný súd iba za podpornú, pričom predmetom prieskumu bolo vysporiadanie sa prokuratúry s podnetmi sťažovateľa.

37. K námietke o porušení zákazu diskriminácie ústavný súd uvádza, že smeruje proti zneniu právnej úpravy, ktorá bola aplikovaná na prípad sťažovateľa. Ako už bolo uvedené, okresná prokuratúra objasnila rozlíšenie podľa v tom čase platnej zákonnej úpravy pri výkone väzby v štandardnom a zmiernenom režime. Aj vo vzťahu k výkonu trestu uviedla jasné znenie pravidla, ktoré bolo aplikované. Odkazovala aj na záznamy ústavu Leopoldov a generálneho riaditeľstva, ktoré v tejto časti obsahovali odôvodnenie o všeobecnosti sťažnosti kritizujúcej normatívnu reguláciu a o neuvedení konkrétnych nedostatkov na ktorých odstránenie má pôsobnosť ústav Leopoldov. Ústavný súd tu podotýka, že samotné znenie zákona, resp. podmienky stanovené zákonom nemôžu byť vnímané ako diskriminačné kritérium (ktorým je napr. pohlavie, vek, rasa, farba pleti, etnický či sociálny pôvod, majetok, rod a iné postavenie), ako ho chápe ústava alebo dohovor, pretože sa uplatňujú rovnako na všetky subjekty (t. j. uväznené osoby) bez ohľadu na potenciálne skutočné diskriminačné kritériá (I. ÚS 352/2025). Sťažovateľ v podstate namieta nesúlad zákonnej právnej úpravy s ústavou či dohovorom, čo však nie je predmetom rozhodovania ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy, ale konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy. Sťažovateľ ale nie je oprávnený podať návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, ako to vyplýva z § 74 zákona o ústavnom súde.

38. Preskúmaním predmetnej veci ústavný súd, prihliadajúc aj na svoju už ustálenú judikatúru, dospel k záveru, že medzi postupom a upovedomením krajskej prokuratúry a obsahom sťažovateľom označených základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení, čo pri vecnom prieskume zakladá dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

III.3.3. K porušeniu práv podľa čl. 13 dohovoru v spojení s čl. 12 ods. 2, čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 14 dohovoru:

39. K námietke o nedostatku účinnej právnej ochrany ústavný súd uvádza, že právna ochrana označeným právam sťažovateľa bola poskytnutá orgánmi prokuratúry, ktoré svoju právomoc podľa § 59 zákona o výkone väzby, resp. § 96 zákona o výkone trestu v spojení s § 18 ods. 1 a § 31 a nasl. zákona o prokuratúre aj uplatnili s výsledkom v podobe napadnutých upovedomení bez dopustenia sa svojvôle a pri dodržaní podmienky odôvodnenia zásahu do označených hmotných práv

sťažovateľa. Prokuratúra ako orgán verejnej moci nezávislý od ústavu Leopoldov či generálneho riaditeľstva umožnila sťažovateľovi zapojiť sa do procesu prieskumu jeho námietok (zohľadnila jeho námietky, sťažovateľ nežiadal väčšie zapojenie, ako napr. osobné vypočutie), jeho podnety vybavila s primeranou starostlivosťou a v primeranej dobe (75, resp. 35 dní), bola podľa § 18 ods. 3 písm. c) zákona o prokuratúre oprávnená zrušiť alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia ústavu Leopoldov, ktoré sú v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom, a jej príkazy boli zamestnanci ústavu Leopoldov podľa § 18 ods. 7 zákona o prokuratúre povinní vykonať. Podľa zistenia ústavného súdu krajská prokuratúra odpovedala na podstatu námietky sťažovateľa o porušení procesných a hmotných práv, hoci jej odôvodnenie k samotnej nevyhnutnosti zásahu do práv sťažovateľa podľa čl. 8 dohovoru je stručné. Vzhľadom aj na už uvedené závery vo vzťahu k označeným procesným a hmotným právam ústavný súd rozhodol, že medzi upovedomením krajskej prokuratúry a namietaným porušením práva sťažovateľa podľa čl. 13 dohovoru v spojení s ostatnými označenými právami nie je žiadna príčinná súvislosť. Ústavný súd preto aj túto časť posúdil ako zjavne neopodstatnenú.

III.4. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom:

40. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiadala, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

41. Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom je zrejme, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 1 výroku tohto uznesenia). Tento záver vedie bezprostredne k odmietnutiu ústavnej sťažnosti ako celku podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu